

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นสิ่งที่จะสร้างทรัพยากรมนุษย์ของชาติที่มีคุณภาพ และทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานแก่คณะครูและนักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัล ณ ศาลาศิลป์ วิทยาลัย วันที่ 27 กรกฎาคม 2524 ความว่า “การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วนล้วนพอเหมาะกันทุกๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศไว้และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด” (สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7, 2545)

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงกล่าวถึง ความสำคัญของการศึกษานี้ ถือว่าการศึกษาคือหัวใจของการพัฒนาประเทศให้หลุดพ้นจากความยากจน ความโง่เขลาเบาปัญญาและเป็นมาตรการที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมประเทศชาติจึงเป็นหน้าที่ที่สำคัญของรัฐในการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน ดังนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 จึงมีกำหนดในหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย มาตรา 49 ที่มีสาระสำคัญว่า ให้ประชาชนชาวไทยมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี โดยรัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพและไม่เก็บค่าใช้จ่าย (ปริญดา พیمانแมน, 2544: บทนำ) สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้น เพื่อให้การบริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคม ซึ่งการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนของประเทศไทย แบ่งได้เป็น 4 ระดับ คือ ก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา การศึกษาระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาที่มีความสำคัญ จึงต้องมีการวางแผนการจัดการศึกษาอย่างรัดกุมมีหลักการที่แน่นอน เพื่อปลูกฝังและสร้างสรรค์เยาวชนของชาติให้มีคุณลักษณะตามที่สังคมและประเทศชาติต้องการ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพ ความรู้ ความสามารถ และทักษะต่อจากระดับประถมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของตนเองทั้งวิชาการและวิชาชีพ ส่วนการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่

มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัดและความสนใจ เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและประกอบอาชีพ รวมทั้งการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และทักษะทางสังคม เพื่อการมีชีวิตอยู่อย่างมีความสุขในสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 22)

ปัญหาการจัดการศึกษาของไทยที่ผ่านมา คือ ผู้เรียนบางส่วนเรียนหนังสือไม่รู้เรื่อง วิธีการสอนของครูไม่น่าสนใจ ผู้บริหารจะให้ความสำคัญกับงานที่มีงบประมาณมาก ครูผู้สอนส่วนหนึ่งไม่ต้องการเป็นครูและไม่ชอบอาชีพครู ครูขาดการพัฒนาด้านความรู้และทักษะในการสอน ขาดแคลนอุปกรณ์การสอน และปัญหาเหล่านี้ไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง ส่วนหนึ่งเพราะไม่ให้ความสำคัญในกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ขาดการสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยได้เสนอแนวทางการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา คือ เร่งปฏิรูปการศึกษาเพื่อเปลี่ยนภาพพจน์ของโรงเรียนและการเรียนรู้ใหม่ เร่งพัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นอาชีพที่ได้รับความนิยม ครูทำงานอย่างมีเกียรติ มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู จัดให้มีมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มีการประเมินภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งรับการประเมินภายนอกจากหน่วยงานกลางที่เป็นอิสระและเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (วิทยากร เชียงกูล, 2542: 138-139)

การบริหารการศึกษาของเอกชนนั้น มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาของประเทศชาติ ควบคู่กับรัฐมาตลอด สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองและนักเรียนได้เป็นอย่างดี การบริหารทางการศึกษาให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เป็นระบบจะทำให้เกิดความมั่นใจให้ทั้งผู้บริหาร ครูและบุคลากรของสถานศึกษา ตลอดจนผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมเชื่อมั่นได้ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐาน ผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมต้องการ และสืบเนื่องจากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้กระจายบทบาทการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาเป็นหน่วยงานรับผิดชอบจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่เชื่อมั่นและพอใจของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ทั้งนี้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ (สำนักงานพัฒนาและประกันคุณภาพการศึกษา, 2543: 60) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจให้ครูและบุคลากรยอมรับและผูกพันที่จะช่วยกันร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งผู้บริหารจะต้องพัฒนาตนเอง เพราะผู้บริหารต้องเป็นผู้นำและเป็นตัวอย่างที่ดี

ปัจจุบันการศึกษาภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเกือบทุกประเภท ช่วยแบ่งเบาภาระในการจัดการศึกษาของรัฐ ดังนั้น รัฐจึงเปิดโอกาสให้เอกชนที่มีความสามารถในการบริการจัดการศึกษา มีคุณสมบัติที่เหมาะสมและมีความชำนาญที่จะบริหารจัดการศึกษา เพื่อประโยชน์ส่วนรวมในการสร้างและพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาเยาวชนของชาติ การจัดการศึกษาของเอกชนก็ยังมีปัญหา โดยเฉพาะปัญหาเรื่องคุณภาพ การบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อมุ่งคุณภาพให้เกิดผลดีเลิศและมีคุณภาพ จึงนับเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนทุกประเภท ทั้งนี้เพื่อให้เป็นทางเลือกที่ดีอีกทางหนึ่งของผู้รับบริการทางการศึกษา การจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาแต่ละแห่งจะมีโอกาสบรรลุคุณภาพได้ ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถประสานกิจการต่างๆ ให้สอดคล้องกัน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่า แต่ละฝ่ายปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายและทิศทางที่กำหนด ซึ่งความสำเร็จขององค์การจะเกิดขึ้นได้ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของการบริหารและการจัดการที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 เป็นองค์กรที่ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและจัดให้ประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติ โดยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้โรงเรียนเอกชนจะต้องมีการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน เพื่อสนองตอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานของสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ประกอบด้วย 7 ปัจจัย ซึ่งปัจจัยที่ 5 คือ การจัดการ เพราะการบริหารจัดการเป็นเรื่องของความพยายามและความสามารถที่จะใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ดังนั้น หลักประกันสำคัญที่จะทำให้โรงเรียนมีความมั่นคงและดำเนินกิจการอยู่ได้ คือ ประสิทธิภาพเพราะประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเลือกโรงเรียนของผู้ปกครอง และสร้างความเชื่อถือที่จะส่งบุตรหลานเข้าศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลด้านการจัดการของโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ซึ่งถือได้ว่าเป็นหัวใจของความสำเร็จของการบริหารงาน เพื่อจะได้นำผลการศึกษามาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบายสำหรับแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลด้านการจัดการของโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลด้านการจัดการของโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2
3. เพื่อหาปัจจัยการบริหารที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลด้านการจัดการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ผู้บริหารจำนวน 184 คนและครู จำนวน 1,385 คน ในโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 31 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารจำนวน 127 คน และครูจำนวน 302 คน ในโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 31 โรงเรียน โดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2539: 458) แล้วสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามตำแหน่งผู้บริหารและครู ด้วยวิธีการคำนวณตามสัดส่วนของผู้บริหารและครูของแต่ละโรงเรียน

ด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยนี้มุ่งศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลด้านการจัดการของโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการบริหารงาน ปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้นำ ปัจจัยด้านลักษณะสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและปัจจัยที่ 5 ด้านการจัดการ จากเกณฑ์ประเมินการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเอกชน สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ด้านตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยการบริหาร ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร

1.1.1 บุคลิกภาพ

1.1.2 แรงจูงใจของภาวะผู้นำ

1.2 ปัจจัยด้านพฤติกรรมการบริหารงาน

1.2.1 การตัดสินใจ

1.2.2 การติดต่อสื่อสาร

1.2.3 การสร้างแรงจูงใจ

1.2.4 การบริหารความขัดแย้ง

1.2.5 การเป็นผู้นำทางวิชาการ

1.2.6 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

1.3 ปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้นำ

1.3.1 ผู้นำแบบบงการ

1.3.2 ผู้นำที่มุ่งความสำเร็จ

1.3.3 ผู้นำแบบมีส่วนร่วม

1.3.4 ผู้นำประเภทให้การสนับสนุน

1.4 ปัจจัยด้านลักษณะสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

2. ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษาซึ่งวัดจากเกณฑ์การประเมินผลโดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน ปัจจัยที่ 5 ด้านการจัดการ ของสำนักบริหารงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งมี 3 เกณฑ์ ดังนี้

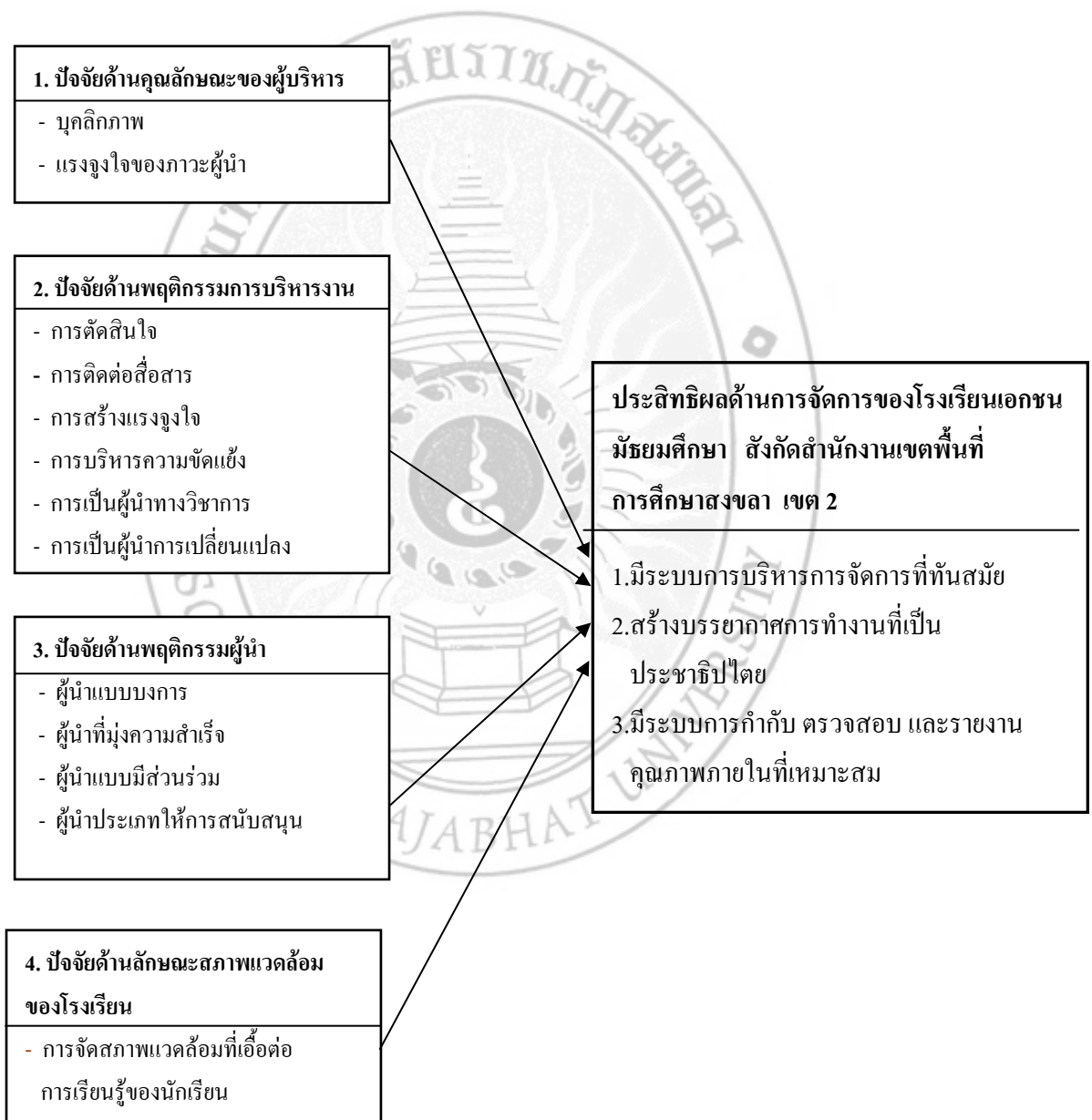
เกณฑ์ที่ 1 มีระบบการบริหารจัดการที่ทันสมัย

เกณฑ์ที่ 2 สร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นประชาธิปไตย

เกณฑ์ที่ 3 มีระบบการกำกับ ตรวจสอบ และรายงานคุณภาพภายในที่เหมาะสม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้มุ่งศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลด้านการจัดการของโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ โดยเสนอเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลด้านการจัดการของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 มีความสัมพันธ์กัน
2. ปัจจัยที่ศึกษามีอย่างน้อยหนึ่งปัจจัยที่ใช้เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีในการทำนายประสิทธิผลด้านการจัดการของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 หมายถึง สถานศึกษาที่มีคณะบุคคล องค์กร หรือมูลนิธิจัดตั้งขึ้น เพื่อจัดการศึกษาในระบบระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน หลังจากจบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นระยะเวลา 3 ปี และ 6 ปี จัดเป็น รูปแบบการศึกษาในระบบโรงเรียนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในความควบคุมของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2
2. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานศึกษาที่ได้รับการ แต่งตั้งตามกฎหมายให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร โรงเรียนในแต่ละโรงเรียนซึ่งประกอบด้วย ผู้รับ ใบอนุญาต ผู้จัดการ ผู้ช่วยจัดการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ของ โรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2
3. ครู หมายถึง บุคคลที่ปฏิบัติการสอน หรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน แก่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2
4. ปัจจัยการบริหาร หมายถึง องค์กรประกอบที่สำคัญเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนที่เป็นเหตุ หรือหนทางที่สามารถทำให้โรงเรียนมีประสิทธิผล
 - 4.1 ด้านคุณลักษณะของผู้นำ หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกของ ผู้บริหาร ประกอบด้วย บุคลิกภาพ และแรงจูงใจของภาวะผู้นำ
 - 4.2 ด้านพฤติกรรมกรรมการบริหารงาน หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกของ ผู้บริหาร ประกอบด้วย การตัดสินใจ การติดต่อสื่อสาร การสร้างแรงจูงใจ การบริหารความ ซัดแย้ง การเป็นผู้นำทางวิชาการ และการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

4.3 ด้านพฤติกรรมผู้นำ หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกของผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้นำแบบบงการ ผู้นำที่มุ่งความสำเร็จ ผู้นำแบบมีส่วนร่วม ผู้นำประเภทให้การสนับสนุน

4.4 ด้านลักษณะสภาพแวดล้อมของโรงเรียน หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกของผู้บริหาร ประกอบด้วย การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

5. บุคลิกภาพ หมายถึง คุณลักษณะซึ่งสามารถสังเกตได้ทั้งภายในและภายนอกคุณลักษณะทั่วไปจะสัมพันธ์กับความสำเร็จ และความพอใจทั้งชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว

6. แรงจูงใจของภาวะผู้นำ หมายถึง ความต้องการ แรงกระตุ้น ความปรารถนา หรือสภาพภายในของบุคคลซึ่งมีพลังกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่ตอบสนองความต้องการด้านการยอมรับ การยกย่องและความต้องการความประสบความสำเร็จสูงสุดในชีวิต

7. การตัดสินใจ หมายถึง รูปแบบการเลือกแนวทางในการแก้ปัญหาหรือการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โดยใช้เหตุผลในการพิจารณา วิเคราะห์และกำหนดทางเลือกในการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งของผู้บริหาร

8. การติดต่อสื่อสาร หมายถึง ลักษณะการแลกเปลี่ยนที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ความถูกต้องชัดเจนของข้อมูลข่าวสาร ทิศทางการสื่อสารตามสายการบังคับบัญชา รวมทั้งวิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร

9. การสร้างแรงจูงใจ หมายถึง แรงกระตุ้นที่ทำให้คนเราพยายามทำในสิ่งที่ทำให้ตนเองได้รับสิ่งที่ต้องการ จะนำมาซึ่งความพยายามในการปฏิบัติงานและส่งผลดีต่อองค์กร

10. การบริหารความขัดแย้ง หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำสถานศึกษาโดยตำแหน่งจึงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

11. การเป็นผู้นำทางวิชาการ หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่สามารถจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานทางวิชาการได้อย่างเต็มความสามารถ ความกระตือรือร้นในบทบาทของการเป็นผู้นำทางวิชาการ ตลอดจนการที่ผู้บริหารมีความรู้เชิงวิชาการระดับดี

12. การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง การเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ไปสู่ความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มีการกระจายอำนาจมีการเสริมสร้างพลังจูงใจ และเป็นผู้มีคุณธรรม คอยกระตุ้นผู้ตามให้มีความเป็นผู้นำ โดยจะกระทำผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ คือ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

13. ผู้นำแบบบงการ หมายถึง การที่ผู้นำบอกผู้ใต้บังคับบัญชาถึงสิ่งที่ควรทำโดยทำรายละเอียดของงานที่จะมอบหมาย กำหนดตารางการทำงาน กำหนดมาตรฐานที่เฉพาะของงาน เป็นลักษณะผู้นำที่คล้ายกับผู้นำที่เริ่มต้นจากตนเองเป็นหลักหรือผู้นำที่มุ่งงาน

14. ผู้นำที่มุ่งความสำเร็จ หมายถึง ผู้บริหารมีการวางแผนเป้าหมายที่ท้าทาย มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนสำหรับผู้ใต้บังคับบัญชา มีการปรับปรุงการทำงานของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันสร้างความเชื่อมั่นว่าผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถจะบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

15. ผู้นำแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ผู้นำให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา กระตุ้นความคิด กระตุ้นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วยการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ใต้บังคับบัญชาก่อนการตัดสินใจ

16. ผู้นำประเภทให้การสนับสนุน หมายถึง การที่ผู้นำมุ่งที่ความต้องการและความเป็นอยู่ที่ดีของผู้ใต้บังคับบัญชา เน้นการสร้างความสัมพันธ์ซึ่งจะคล้ายกับผู้นำที่คำนึงถึงผู้อื่นเป็นหลัก

17. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน หมายถึง ลักษณะทางกายภาพและทางสังคมที่เหมาะสม ที่ทำให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีพัฒนาการทางด้านอารมณ์และจิตใจ

18. ประสิทธิภาพด้านการจัดการ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการบริหารจัดการ ตามเกณฑ์ประเมินการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเอกชน สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน คือ ปัจจัยที่ 5 ด้านการจัดการ ซึ่งมี 3 เกณฑ์ 10 ตัวชี้คุณภาพ ดังนี้

เกณฑ์ที่ 1 มีระบบการบริหารการจัดการที่ทันสมัย มี 5 ตัวบ่งชี้

ตัวชี้คุณภาพ

- 1) มีโครงสร้างการบริหารชัดเจน เหมาะสมกับขนาดและระดับการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) มีคู่มือ/แนวทางปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรครบถ้วนทุกฝ่าย
- 3) มีธรรมเนียมสถานศึกษา/แผนปรับปรุงสถานศึกษาอย่างเหมาะสม
- 4) มีนวัตกรรม/เทคโนโลยี และระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการเหมาะสม
- 5) มีการพัฒนาบุคลากรอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

เกณฑ์ที่ 2 สร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นประชาธิปไตย มี 2 ตัวบ่งชี้

ตัวชี้คุณภาพ

- 1) มีการทำงานเป็นทีมเปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็น ปฏิบัติงานเต็มศักยภาพ
- 2) เปิดโอกาสให้ผู้มีความสามารถเป็นผู้นำ โดยสามารถผลัดเปลี่ยนการเป็นผู้นำผู้ตาม

เกณฑ์ที่ 3 มีระบบการกำกับ ตรวจสอบ และรายงานคุณภาพภายในที่เหมาะสม มี 3 ตัวบ่งชี้

ตัวชี้คุณภาพ

- 1) มีการกำหนดขอบข่าย สาระ การกำกับ ตรวจสอบและรายงานที่ครอบคลุมเป้าหมาย และจุดเน้นการพัฒนาของสถานศึกษาชัดเจน เน้นการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่า
- 2) บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าใจและดำเนินการตามระบบได้
- 3) มีการเสนอรายงานตรวจสอบคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 นำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยต่อไป